

**Instytut Badań Interdyscyplinarnych „Artes Liberales”
Uniwersytet Warszawski**

DEBATY IBIAL

**ODSZUKIWANIE W PAMIĘCI
ODNAJDYWANIE W HISTORII**

**TOM III
2011**

Instytut Badań Interdyscyplinarnych „Artes Liberales”
Uniwersytet Warszawski

DEBATY IBI AL

TOM III

2011

**ODSZUKIWANIE W PAMIĘCI
ODNAJDYWANIE W HISTORII**

Redaktor naukowy

KATARZYNA TOMASZUK

Warszawa 2012

DEBATY IBI AL
Wydawnictwo ciągle nieperiodyczne
Instytutu Badań Interdyscyplinarnych „Artes Liberales”
Uniwersytetu Warszawskiego

KOMITET REDAKCYJNY

Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski), Jan Kieniewicz (Uniwersytet Warszawski), Andrzej Nowak (Uniwersytet Jagielloński), Krzysztof Rutkowski (Uniwersytet Warszawski), Piotr Salwa (Uniwersytet Warszawski), Roman Szporluk (prof. em., Harvard University), Ewa M. Thompson (Rice University), Piotr Wilczek (Uniwersytet Warszawski)

ZESPÓŁ REDAKCYJNY TOMU III

Natalia Kotsyba
Katarzyna Tomaszuk

PRZEKŁAD Z JĘZYKA ROSYJSKIEGO

Natalia Kotsyba
Maria Bartachanowa

PROJEKT OKŁADKI

Robert Przybysz

PROJEKT TYPOGRAFICZNY

Grzegorz Murzynowski

SKŁAD I ŁAMANIE W SYSTEMIE XeLaTeX

Zakład Graficzny UW

© 2012 Instytut Badań Interdyscyplinarnych „Artes Liberales”,
Uniwersytet Warszawski
Nowy Świat 69, PL 00-046 Warszawa
www.ibi.uw.edu.pl

ISSN: 2081-3228

ISBN: 978-83-63636-03-6

Druk

ZAKŁAD GRAFICZNY UNIwersytetu Warszawskiego. Zam. 835/2012

SPIS TREŚCI

OD REDAKTORA

Katarzyna Tomaszuk

5

DEBATA I: PO CO NAM HISTORIA I GDZIE JĄ ZNAJDUJEMY? Współczesne społeczeństwo i nauka o historii. Wyzwania i odpowiedzi (tezy do dyskusji)

Irina Sawieliewa, Andriej Poletajew

11

Debata

prowadzenie: Irina Sawieliewa

Jerzy Axer, Henryk Samsonowicz, Michał Tymowski, Karolina Pawlik, Wojciech Sajkowski, Maurice Aymard, Adam Rotfeld, Zbigniew Lewicki, Andrzej Nowak, Krzysztof Rutkowski, Elżbieta Kaczyńska, Ewa Domańska, Robert Kostro, Alfredo Alvar Ezquerro, Andrzej Waśkiewicz, Jan Kieniewicz, Aleksander Kamiński, Jerzy Styka, Andriej Poletajew, Joanna Wawrzyniak, Tomasz Szarota

19

DEBATA II: ARCHEOLOGIA PAMIĘCI

Grzebiąc w pamięci własnej i cudzej (tezy do dyskusji nad archeologią pamięci)

Jan Kieniewicz

61

Debata

prowadzenie: Jan Kieniewicz

Jerzy Axer, Uljana Winokurova, Irina Sawieliewa, Anna Grześkowiak-Krwawicz, Taras Finikow, Elżbieta Kaczyńska, Alfredo Alvar Ezquerro, Jerzy Axer, Andrzej Nowak, Włodzimierz Mędrzecki, Elżbieta Smułkowa, Zuzanna Konarska, Anna Turzyniecka, Karolina Pawlik, Andriej Poletajew, Ewa Domańska, Henryk Samsonowicz, Irina Lambajewa

70

GLOSY

Grzebiąc w pamięci, szukając miejsc

Jan Kieniewicz

115

Relacja z wycieczki na Białoruś latem 2009 roku

Leszek Kieniewicz

127

List Anny Byczkowskiej z Białorusi

136

Kamień rodzinny w Łazienkach

Elżbieta Jastrzębowska

138

DEBATA III: SZUKAJĄC W SOBIE TEGO, CO UNIWERSALNE...

Sesja I: Iberia – Eurazja – Orient – Polska
(dyskusja panelowa poświęcona głównym tematom
prac Jana Kieniewicza)

Alfredo Alvar Ezquerro, Maria Krisań, Roman Szporluk, Maria Krzysztof
Byrski, Jerzy Axer

149

Sesja II: Czy istnieje metafizyka historii?
Historia – zawód czy powołanie?

Tezy wstępne do debaty

Ewa Domańska

165

Komentarz

Włodzimierz Mędrzecki

169

Debata

prowadzenie: Aleksander Kamiński

Zoja Morochojewa, Irina Sawieliewa, Anna Grześkowiak-Krwawicz, Taras Finikow,
Elżbieta Kaczyńska, Włodzimierz Mędrzecki, Jerzy Axer, Michał Tymowski, Piotr
Wilczek, Adam Manikowski, Maria Krzysztof Byrski, Jan Kieniewicz

171

KODA: PAMIĘĆ I HISTORIA

Piotr S. Wandycz

191

UCZESTNICZY DEBAT

209

PO CO NAM HISTORIA I GDZIE JĄ ZNAJDUJEMY?

**Irina Sawieliewa, Jerzy Axer, Henryk Samsonowicz, Michał Tymowski,
Karolina Pawlik, Wojciech Sajkowski, Maurice Aymard, Adam Rotfeld,
Zbigniew Lewicki, Andrzej Nowak, Krzysztof Rutkowski, Elżbieta Kaczyńska,
Ewa Domańska, Robert Kostro, Alfredo Alvar Ezquerra, Andrzej Waśkiewicz,
Jan Kieniewicz, Aleksander Kamiński, Jerzy Styka, Andriej Poletajew,
Joanna Wawrzyniak, Tomasz Szarota**

ARCHEOLOGIA PAMIĘCI

**Jan Kieniewicz, Jerzy Axer, Uljana Winokurova, Irina Sawieliewa,
Anna Grześkowiak-Krwawicz, Taras Finikow, Elżbieta Kaczyńska,
Alfredo Alvar Ezquerra, Jerzy Axer, Andrzej Nowak, Włodzimierz Mędrzecki,
Elżbieta Smułkowa, Zuzanna Konarska, Anna Turzyniecka, Karolina Pawlik,
Andriej Poletajew, Ewa Domańska, Henryk Samsonowicz, Irina Lambajewa**

SZUKAJĄC W SOBIE TEGO, CO UNIWERSALNE...

IBERIA – EURAZJA – ORIENT – POLSKA

**Alfred Alvar Ezquerra, Maria Krisań, Roman Szporluk,
Maria Krzysztof Byrski, Jerzy Axer**

CZY ISTNIEJE METAFIZYKA HISTORII? HISTORIA – ZAWÓD CZY POWOŁANIE?

**Ewa Domańska, Włodzimierz Mędrzecki, Aleksander Kamiński,
Zoja Morochojewa, Irina Sawieliewa, Anna Grześkowiak-Krwawicz, Taras Finikow,
Elżbieta Kaczyńska, Jerzy Axer, Michał Tymowski, Piotr Wilczek,
Adam Manikowski, Maria Krzysztof Byrski, Jan Kieniewicz**

PAMIĘĆ I HISTORIA

Piotr S. Wandycz